

■ Яна СТАДІЛЬНА

Чи вистачить сміливості поставити загальне благо вище за особисте?

У Штатів немає втоми від України. Але є величезна стурбованість тим, що в нашій державі відбувається. Під час дводенного візиту до Києва віцепрезидент США Джо Байден провів зустрічі з громадськими активістами та керівництвом країни. Кульмінацією його перебування на українській землі став виступ у парламенті. Саме в ньому пролунала ціла низка меседжів і до Росії, і до Європи, і до українського народу. Однак головною аудиторією Байдена був політикум країни, а основний акцент він зробив на втіленні реформ та боротьбі з корупцією. Байден цитував Тараса Шевченка й проводив аналогії між історією США та новітньою історією України. Усі засоби ораторського мистецтва було застосовано американським гостем задля того, щоб достукатися до совісті українських політиків, що стоять за крок до чергового змарнування сподівань українців на краще життя.

Безпрецедентні заходи безпеки. Рада в оточенні поліції, бійців спецназу, людей у цивільному. Біля будівлі уряду та на підході до Ради чутна англійська мова. А під самим парламентом – антиурядовий мітинг. Стук палиць об порожні бочки віддається гострим болом-спогадом про трагічні дні лютого 2014 року. Ключова вимога вулиці – відставка Кабміну на чолі з Прем'єр-міністром Арсенієм Яценюком за «провальну соціально-економічну політику, захист інтересів олігархів, корупцію і неможливість вивести Україну з кризи». У руках багатьох протестувальників професійно зроблені плакати з відповідним текстом англійською. Чи бачив їх Байден? Вельми сумнівно.

У середині Ради також особливий режим безпеки. Подібний був лише під час інавгурації Президента. Виступ високого гостя очікували об 11-й, проте Байден у супроводі Президента України Петра Порошенка та Прем'єр-міністра Арсенія Яценюка з'явився в залі Ради лише опівдні. Затрим-

ку на годину журналісти пов'язали з тривалими переговорами віце-президента США з керівництвом України. Однак про що саме Байден так довго говорив із Порошенком та Яценюком, депутатам він не сказав. Виступав майже 40 хвилин, і якщо його дуже емоційну промову звести до однієї фрази, то він просто волав до совісті українських політиків.

В Україні, на думку Вашингтона, нині є дві біди – війна і корупція.

Що стосується першої, то Джо Байден заявив: «Росія й надалі перекидає свої війська, своїх бандитів, найманців через кордон». Від зазначив, що Америка та Європа єдині в тому, щоб продовжувати жорсткі санкції стосовно РФ, і «поки існує російська агресія, ціна, яку платить Москва, зростатиме». Коли Байден вимовив фразу про те, що «США ніколи не визнають спроби росіян анексувати Крим», присутні в залі аплодували стоячи.

Варто звернути увагу на бачення Сполученими Штатами статусу Донбасу. У промові пролунала фраза про «незалежні, автономні штати у складі єдиної країни»... Цю цитату пізніше журналісти просили прокоментувати депутатів, однак більшість із парламентаріїв посилалася на труднощі перекладу й не бажали в той чи інший бік трактувати цей сигнал. Тим часом політологи вже заговорили про можливість того, що обговорення автономії Донбасу в складі України може стати на порядок денний 2016 року.

А поки що США сфокусовані на важливості виконання Мінських угод, й зокрема надання амністії тим, хто не вчинив тяжких злочинів, прийняття необхідних змін до Конституції України та проведення виборів на окупованих територіях за законами України й під пильним наглядом міжнародної спільноти, зокрема ОБСЄ. При цьому має бути забезпечений повний доступ українським ЗМІ. Українські партії повинні мати

право конкурувати на виборах, а переселенці з Донбасу – брати в них участь. У цій частині виступу Байдена не могло не порадувати, що американський політик наголошував на умові виконання Росією своїх зобов'язань, бо порушником Мінських угод є не Україна.

До слова, у виступі віце-президент США, що став другим високопоставленим американцем, який виступав з трибуни українського парламенту, на відміну від президента США Джорджа Буша-старшого, чітко простежувалося розуміння українських реалій. Особливо це стосувалося внутрішніх проблем.

Спочатку віце-президент США нагадав депутатам про невдачі після Помаранчевої революції. Про те, що світ був приголомшений Революцією гідності й діями українського народу. «Перед кожним із вас стоїть відповідальність використати цю можливість, ці жертви, які були принесені на Майдані, перед кожним із вас стоїть завдання використати цю можливість для того, щоб відповісти на виклик історії і, нарешті, побудувати об'єднану, демократичну українську націю, яка витримає випробування часом», – сказав віце-президент США, підкресливши, що немає в світі жодної демократії, де так процвітає корупція.

За словами американського політика, недостатньо просто створити Національне антикорупційне бюро. Необхідно також провести судову реформу, «щоб ви могли притягнути до відповідальності відповідних осіб». При цьому чиновникам слід навчитися відокремлювати власні інтереси від державних, а олігархам – жити за одними правилами й платити податки. «Корупція відбирає ресурси в народі, вона не допускає розвитку економіки, українці знають про це, – зауважив віце-президент США. – Україна не може собі дозволити, щоб люди втратили надію».

Тож більшість парламентаріїв і журналістів зробили висновки, що віце-президент США вважає рівень корупції в Україні критичним. Однак депутати і коаліції, і опозиції, які шукали підтексти й більше уваги приділяли не змісту сказаного, а жестах і поглядам гостя, по закінченні спічу пророзкували мало не відставку уряду Арсенія Яценюка.

Однією з перших поділилася з журналістами своїми спостереженнями лідер фракції «Батьківщина» Юлія Тимошенко. Вона навіть не стала чекати моменту, коли преса пустяє у кулуари, й сама піднялася до представників ЗМІ, аби розповісти, що під час промови про корупцію Байден дивився на одну людину. «Наскільки я зрозуміла з доповіді та тих зустрічей, про які я знаю, питання щодо кадрової політики не порушували. Але було чітко сказано, що ми повинні заради майбутнього України, заради всіх, хто нас підтримує у світі, видалити корупцію з усіма її метастазами. Це було сказано дуже чітко», – сказала вона, так і не назвавши ім'я людини, на яку нібито дивився Байден. Однак її колеги переконували: Байден дивився на Яценюка!

«Справді, коли Байден говорив про корупцію, він дивився в бік Кабміну», – зазначив народний депутат від Опозиційного блоку Юрій Мірошниченко. А лідер фракції «Самопоміч» Олег Березюк сказав, що після таких слів і жестів у бік урядової ложі потрібно негайно подавати у відставку. Він назвав слова Байдена про Україну та корумповану демократію «моральним побиттям» влади.

На його думку, найжахливішим є те, що «тепер ці люди моральними меседжами Байдена добиватимуть тих, хто

Увесь світ спостерігає за вами. Люди сподіваються, що ваш успіх у боротьбі проти агресії Росії матиме наслідки і для них так само, як і ваша боротьба проти ракової пухлини корупції. Ці обидві боротьби підтримає народ США (включаючи майже мільйон американців українського походження), ваші сусіди, які зацікавлені у ваших демократичних успіхах. Усі волелюбні люди світу спостерігають за вами. Без перебільшення. Дуже багато залежить від того, наскільки вам вдасться витримати цей експеримент. Оскільки всі агресори в світі повинні побачити, що зброєю й агресією, використованням танків, зброї не можна погасити мрії та прагнення людей до свободи.

(З виступу віце-президента США Джо БАЙДЕНА у Верховній Раді України 8 грудня 2015 року).

Україну буде». «Ви вважаєте, що назвати Україну найкорумпованішою країною – це просто натяк?! Та після цих слів Президент, прем'єр і уряд мають піти у відставку!» – упевнений народний депутат. Проте на запитання «Віча», чи прогнозує він ці відставки, парламентарій відповів негативно.

«Нічого такого я не помітив», – у свою чергу, на запитання «Віча» про те, на кого дивився Байден, коли говорив про корупцію, відповів лідер фракції «Народний фронт» Максим Бурбак. На його думку, головний сигнал виступу полягав у тому, що «США в усьому підтримуватимуть Україну».

Не можна не звернути уваги й на фінансовий меседж. Байден заявив про надання Україні ще 190 мільйонів доларів на реформи. Загалом це вже майже 750 мільйонів доларів, які дав Захід на реформи. При цьому Байден передав зрозумілий сигнал: мовляв, усі знають, що ці гроші розкрадаються. Тож цілком природно припустити: якщо ситуація докорінно не зміниться, то надалі коштів Україна не побачить. Гарантії щодо нового кредиту МВФ не пролунали. Натомість промовець нагадав, що наш бюджет повинен бути таким, щоб виконувати зобов'язання перед МВФ.

«Я почув сигнали, які свідчать про стурбованість США щодо ситуації в Україні – корупції, реформ, війни з Росією. Але я не почув байдужості», – прокоментував

«Вічу» виступ Байдена экс-міністр закордонних справ України, народний депутат Борис Тарасюк.

«Він говорив про відповідальність, яку ми несемо не тільки перед нашим народом, а й перед усім світом, котрий очікує від України перемоги», – заявив наш співрозмовник, наголосивши, що Сполучені Штати не можуть дозволити собі пряме втручання у внутрішню політику України, однак не можуть і мовчки дивитися на те, що відбувається в нашій державі. «На думку американців, розвал демократичної коаліції потягне за собою позачергові вибори, які стануть дестабілізуючим чинником», – переконаний народний депутат. Щодо Донбасу, то, на думку Бориса Тарасюка, поки що рано казати про щось інше, окрім виконання Мінських домовленостей.

«Прямо було сказано про необхідність змін до Конституції, з чим я особисто не згоден, тобто США в цьому питанні висловили відому позицію «нормандської четвірки». Це не означає, що ми повинні сказати «yes!» і бігти виконувати. Було висловлено думку найвпливовішої країни у світі, а ми повинні мати на плечах свою голову й діяти, виходячи з наших національних інтересів», – підкреслив экс-міністр закордонних справ України.

Фото Миколи БіЛОКОПИТОВА.

